

SOCIALTJÄNST- OCH ARBETSMARKNADSFÖR- VALTNINGEN

SOCIALTJÄNSTAVDELNINGEN FÖR ÖPPEN VERKSAMHET

TJÄNSTEUTLÅTANDE
SID 1 (4)
DNR: 5.0-0626/2009
SAN 2009-08-27
2009-07-13

Handläggare: Nina Möрман Aldunge
Telefon: 08-508 25 006

Till
Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden

Slutrapport från projektet Unga vuxna på härbärge

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden godkänner slutrapporten.
2. Slutrapporten skickas till Länsstyrelsen i Stockholms län (länsstyrelsens diarienummer: 704-07-54592).

Eddie Friberg

Rita Kahn

Sammanfattning

Socialtjänstnämnden beviljades 1,1 mnkr från Länsstyrelsen i Stockholms län till projektet Unga vuxna på härbärge den 12 november 2007. Projektet pågick från och med mars 2008 till och med maj 2009. En kartläggning av alla unga vuxna 20-25 år som sökt akutboende/härbärge gjordes under projektiden. Arbetet har också inneburit att dessa personer har länkats till ordinarie socialtjänst på stadsdelsförvaltning eller Enheten för hemlösa. Syftet med länkningen har varit att snabbt kunna genomföra en planering och att hitta andra mer lämpliga boendelösningar för yngre personer än härbärge.

Erfarenheterna från projektet visar att det finns behov av att särskilt avdela platser för unga vuxna på existerande verksamheter såsom gjorts inom projektet för att snabbare kunna fånga upp dessa personer.

En stor grupp av de som sökte akutboende under projekttiden var dåligt insatta i det svenska hjälpsystemet, hade missbruksproblem och/eller dåliga sociala nätverk. En funktion med särskilda kontaktpersoner/socialtjänstlotsar som kan motivera, vara behjälpliga med planering och ge personligt stöd skulle behövas för att hjälpa dessa personer till mer långsiktiga lösningar. Förvaltningen avser att söka projektmedel till förebyggande insatser mot hemlöshet i samband med tertialrapport 2 för att utveckla en sådan arbetsmetod med socialtjänstlotsar för hemlösa unga vuxna i behov av särskilt stöd.

Bakgrund

Mellan år 2004 och 2007 ökade gruppen unga vuxna (här definierade 20 år till och med 25 år) vid Stockholms akutboenden/härbärgen från ca 80 personer till ca 100. Prognosen för 2007 visade på en fortsatt ökning. I mars 2008 startade Socialtjänstförvaltningen ett projekt i syfte att undersöka varför unga vuxna ökar vid härbärgena. Projektarbetarna har även haft i uppdrag att se över och föreslå mer lämpliga insatser för unga vuxna som bor på härbärgen samt att skapa en snabb vårdkedja för dessa från härbärge till annan insats. Projektet pågick från och med mars 2008 till och med maj 2009.

Projektet

Socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen beviljades den 12 november 2007 1,1 mnkr från Länsstyrelsen i Stockholms län till projektet, som benämndes Unga vuxna på härbärge. Under projekttiden gjordes en kartläggning av alla unga vuxna 20-25 år som sökt akutboende/härbärge. Projektarbetet har också inneburit att de hemlösa har länkats till ordinarie socialtjänst på stadsdelsförvaltning eller Enheten för hemlösa. Syftet med länkningen har varit att snabbt kunna genomföra en planering och att hitta andra mer lämpliga boendelösningar än härbärge.

Två härbärgesplatser har avdelats för målgruppen på akutboendet Grimman och under projekttiden utarbetades två platser på boendet/behandlingsverksamheten Älvis-Linden för ungdomar under 20 år där man inte hittat annan lösning.

85 personer har ingått i kartläggningen. En majoritet var män. Flertalet var utländska medborgare eller hade utländskt påbrå, men var födda i Sverige (29 personer var utländska medborgare och 20 personer var födda i Sverige, men hade utländskt påbrå). Flertalet hade också bristande utbildning och arbetslivserfarenhet.

Flertalet av personerna gick vidare till annan insats än härbärge. I regel har personen fått bistånd med varaktigt stödboende eller mer tillfälligt dygnet- runt- boende under utredningens gång. 28 personer begärde inte fortsatt bistånd och har i dag ingen känd insats.

En påfallande stor andel av de personer som projektet kom i kontakt med hade *missbruksproblem*. Flera klienter har uppgett att de har blivit utslängda hemifrån av föräldrarna på grund av missbruk. Många i kartläggningen visade sig ha också ha *svaga, negativa - eller inga nätverk* alls. Flera personer uppger att de blivit utslängda från hemmet utan att missbruk förelegat. Istället har det handlat om att personen uppnått myndig ålder och inte bidragit till familjens försörjning eller inte fått plats i hemmet. Familj, släkt och vänner har då inte kunnat bidra med någon annan lösning.

Flera av personerna, företrädesvis de med utländsk bakgrund, hade bristande kunskap om hur samhälls- och myndighetssystem fungerar. De skulle kunna beskrivas som *dåligt insatta i hur det svenska hjälpsystemet fungerar*. Många påtalade att de hade svårigheter att få till en dialog med olika myndigheter.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Socialtjänstavdelningen för öppen verksamhet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Boende

Projektets bedömning är att det är svårt att erbjuda hemlösa som är i aktivt missbruk annat än härbärge/akutboende. Ett alternativ är då att *särskilda platser på existerande verksamheter avdelas för unga vuxna* såsom gjorts inom projektet på Grimmans akutboende och Älvis/Linden där personen kan sova avskilt och det finns tillgång till personal dygnet runt och därmed en möjlighet till fortsatt utredning och motivation.

Lägenhetsliknande jourboende har visat sig vara ett bättre alternativ till härbärge och vandrarhem för de som inte har något missbruk och som aktivt går till Jobbtorg eller annan sysselsättning. Det är svårt att sköta studier, praktik eller att vara aktivt jobbsökande och samtidigt bo på härbärge eller vandrarhem. Denna typ av mer hemlikt boende har gjort det möjligt för klienterna att upprätthålla förmågan och känslan av att vara självgående med matlagning, städning etc.

Kvalificerade kontaktpersoner/socialtjänstlotsar

I stort sett alla som deltagit i kartläggningen har visat sig vara förändringsbenägna. Dock har de inte alltid haft förmåga eller kunskap om hur de ska gå tillväga.

Projektets förslag är därför att en funktion med kvalificerade kontaktpersoner, som här benämns socialtjänstlotsar, ska inrättas för målgruppen i fråga. Funktionen påminner om arbetsuppgifterna för personliga ombud, men detta begrepp är förbehållet det förstärkta arbetet i kommunerna som länsstyrelsen lämnar årliga statsbidrag och riktar sig till personer med psykiska funktionshinder. Begreppen särskild kvalificerad kontaktperson och kontaktperson används för åtgärder/insatser enligt

lagen om unga lagöverträdare, lagen om vård av unga och socialtjänstlagen och är därför inte heller lämpliga att använda i detta sammanhang.

Syftet med funktionen med socialtjänstlots för unga vuxna är att socialtjänstlotsen ska följa klienten under en längre tid och hjälpa till att bedöma hjälpbehovet. Denne ska också fungera som en motiverande hjälp för klienten att planera långsiktigt och att hålla fast vid de långsiktiga planeringar som görs. För missbrukaren krävs det snabbare kedjor från akut placering till stödboende eller behandling etc. Även här kan socialtjänstlotsen bistå i att skynda på processen.

Erfarenheterna från projektet Unga vuxna på härbärge visar således att extra personligt stöd tillsammans med en avskild plats i en existerande verksamhet ökar möjligheten för den unge vuxna att snabbare ta sig vidare. Förvaltningen avser därför att i samband med tertialrapport 2 hos kommunstyrelsen ansöka om projektmedel till förebyggande insatser mot hemlöshet (kommunfullmäktiges beslut 2009-03-30 om "Stimulans för Stockholm och nämndernas verksamhetsplaner med budget för 2009", dnr: 112-2849/2008) för att utveckla en funktion med socialtjänstlotsar för målgruppen unga vuxna hemlösa i behov av särskilt stöd. Förvaltningen anser att det är mycket angeläget att unga personer kan fångas upp så tidigt som möjligt och att de snabbt får kvalificerat stöd så att mer långsiktiga problem kan förebyggas.

Bilaga:

1. Slutrapport från projektet Unga vuxna på härbärge